

Ombudsman na Sněmu Soudcovské unie upozornil na nedostatečné odměny znalců a tlumočnicků nebo neutěšenou situaci pomocného justičního personálu a zaměstnanců soudů

14.10.2022 - | Veřejný ochránce práv

Ombudsman před delegáty Soudcovské unie vyzdvihl schopnost soudů vyrovnat se s obtížnými podmínkami rozhodování v době pandemie covidu.

Ze statistických údajů zveřejněných ministerstvem je podle něj zřejmé, že i přes pokračování pandemie se soudy dokázaly vypořádat s jednotlivými agendami. Po krátkodobém nárůstu délky řízení je totiž trend vývoje délky soudního řízení opět klesající. *„Ani ve své činnosti jsem nezaznamenal větší počet podnětů týkajících se stížností na průtahy v řízení odvíjejících se od nutnosti soudů reagovat na covidová opatření,“* uvedl ombudsman.

Je si zároveň vědom, jaké problémy způsobuje soudům nepružná personální politika české justice. *„Český systém nezná žádnou obdobu létajících či emeritních soudců a vedení soudů má omezené možnosti, jak řešit nečekané situace v personální oblasti. Obecným trendem má být posilování role asistentů soudců a vyšších soudních úředníků, kteří by měli odlehčit zátěž soudců a pomoci s vyřizováním typově jednodušší agendy,“* míní ombudsman. Jako obzvlášť palčivou v tomto ohledu vnímá pozici okresních soudů. Ty mívají minimální počet asistentů. Při jednáních s vedením jednotlivých soudů zejména v rámci šetření týkajících se průtahů v soudním řízení ombudsman pravidelně zaznamenává volání po zavedení prvků umožňujících justici flexibilněji se vyrovnávat s personálními výkyvy či výkyvy způsobenými změnami nápadu.

Soudům by podle ombudsmana mohlo odlehčit také dlouho diskutované zveřejňování soudních rozhodnutí. Díky zveřejňování rozhodnutí v elektronické databázi by totiž mohly soudy dostávat méně žádostí o informace. Na rozdíl třeba od sousedního Slovenska u nás dosud plošné zveřejňování judikatury nefunguje. Odborníci přitom doufají, že publikování pomůže například i akademikům při výzkumech nebo samotným soudcům, kteří budou moci nahlédnout, jak podobné případy rozhodují jejich kolegové v jiných částech republiky.

Plynulost a délku soudních řízení podle ombudsmana negativně ovlivňuje také nedostatek kvalitních soudních znalců. Například v opatrovnických řízeních pak má tato situace zásadní dopad na jejich účastníky. Za tristní považuje stav ve znaleckých odvětvích psychiatrie, sexuologie nebo dětské psychiatrie.

V rámci meziresortního připomínkového řízení vyjádřil ombudsman podporu navrhované změně vyhlášky o odměňování znalců, která by měla vést k prvnímu významnějšímu navýšení odměn pro znalce a soudní tlumočníky a překladatele. *„Připomínkové řízení skončilo 19. srpna, Ministerstvo spravedlnosti se s připomínkami zatím nevypořádalo,“* sdělil ombudsman a připomněl, že za poslední dva roky ukončilo svou činnost téměř 1 900 znalců.

V závěru svého vystoupení ombudsman poděkoval za dobrou spolupráci s vedením soudů, s nimiž

spolu s kolegy komunikuje během svých šetření. Ta se nejčastěji týkají způsobu vyřízení stížností, ať již na nevhodné chování soudních osob či na průtahy v řízení. Z šetření podle ombudsmana vyplývá, že drtivou většinu stížností, se kterými se na něj občané obrací, vyřídí vedení soudů včas. *„Pokud již šetření zahajují, nesetkávám se s neochotou soudních funkcionářů poskytnout mi své vysvětlení a vyžádané podklady, ani s neochotou přijmout či zohlednit případný můj odlišný právní názor – spolupráce je v případě vedení soudů velmi efektivní a rychlá,“* uzavřel Stanislav Křeček.

https://www.ochrance.cz/aktualne/ombudsman_na_snemu_soudcovske_unie_upozornil_na_nedostatecne_odmeny_znalcu_a_tlumocniku_nebo_neutesenou_situaci_pomocneho_justicniho_personalu_a_zamestnancu_soudu